

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1 (3)

Datum
2022-10-26

Ärendebeteckning
529-5386-2022

Regeringskansliet, Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Statskontorets och Naturvårdsverkets översyn av systemet för avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Er beteckning: M2020/02050 M2022/00679

Sammanfattning

- Länsstyrelsen är positiv till Naturvårdsverkets förslag vad gäller prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet.
- Länsstyrelsen är positiv till att avgiftsnivåerna justeras efter kostnadsutvecklingen.
- Länsstyrelsen anser att Naturvårdsverkets förslag till avgiftsnivåer i vissa fall kan vara för höga och riskerar att motverka syftet med lagstiftningen.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen har granskat Statskontorets och Naturvårdsverkets rapporter översiktligt. Länsstyrelsen är positiv till Naturvårdsverkets förslag att fasa ut och ersätta de årliga avgifterna för prövning med ansökningsavgifter för verksamheter som ansöker om tillstånd till miljöfarlig verksamhet inklusive förslagen om tilläggsavgift för uppskjutna villkor i mål och ärenden samt avgift för omprövning av tillstånd. Länsstyrelsen är också positiv till de förslag Naturvårdsverket lämnar vad gäller tillsyn av miljöfarlig verksamhet. Länsstyrelsen har inget att erinra mot slutsatserna att avgiftsnivåerna i FAPT behöver justeras för att bättre följa kostnadsutvecklingen då utgångspunkten i miljöbalken är den vedertagna principen att förorenaren betalar

Länsstyrelsen anser dock liksom Naturvårdsverket att en viktig utgångspunkt för avgiftssättning är att avgiften inte får motverka miljöarbetet eller medföra risk för negativ påverkan på miljön. Även om full kostnadstäckning ska vara huvudregeln kan det i vissa fall vara motiverat att tänka annorlunda. Det är viktigt att resonera kring gränsdragningen mellan principen att förorenaren betalar och myndigheternas serviceskyldighet. Vid vilken nivå blir avgifterna kontraproduktiva för samhället och ger verksamhetsutövaren incitament att undvika att anmäla eller tillståndspröva en verksamhet?

Nedan tar länsstyrelsen upp de tydligaste exemplen på när de föreslagna avgiftsnivåerna kan vara för höga.

Specifika synpunkter på Naturvårdsverkets förslag till avgiftsnivåer

5.2 Vattenverksamhet – utom markavvattning

5.2.1 Avgift för prövning av vattenverksamhet

Länsstyrelsen anser att det behöver finnas en avgift för prövning av vattenverksamheter som är lägre än 20 000 kr. Processen fram till prövning som innefattar samråd och framtagande av underlag är kostsam i sig och med en lägsta avgift på 20 000 kr kommer många ideella föreningar och samfälligheter att få svårt att finansiera sina prövningar och åtgärder. Det riskerar att leda till att den samlade prövningen och det samlade greppet om åtgärder i ett område kommer att försvåras och att vattenverksamheten delas upp i många små åtgärder som sker under en längre tid. Risken är att verksamhetsutövare försöker utnyttja anmälan om vattenverksamhet i större utsträckning och att syftet med anmälningsförfarandet tappas det vill säga att anmälan om vattenverksamhet ska avse enkla små ärenden som inte har någon påverkan av betydelse för den allmänna naturvården och närliggande fastigheter.

5.2.2 Avgift för tillsyn och anmälan av vattenverksamhet

Avgiften för anmälan om vattenverksamhet föreslås höjas från 1 660 kr till 4 600 kr. Länsstyrelsen uppfattning är att avgiften kommer att uppfattas som hög och det finns en stor risk att verksamhetsutövare kommer att undvika att anmäla vattenverksamhet. Därigenom finns risk att den händelsestyrda tillsynen kommer att öka och det kan komma att behövas mer resurser för att bedriva egeninitierad tillsyn.

5.4 Nya och ändrade prövningsavgifter för viss övrig verksamhet

Höjd avgift för tillståndsprövning Natura 2000

Naturvårdsverket föreslår en ny avgift för tillståndsprövning Natura 2000 som bestäms till avgiftsklass 7 (10 700 kronor). I konsekvensanalysen beskrivs att detta avgiftsförslag främst kommer att beröra större exploateringar.

Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma att, likt de konsekvenser som beskrivs för införandet av en avgift för prövning av ansökan om artskyddsdispens, även mindre åtgärder kan behöva tillståndsprövas. Exempelvis skogsbruksåtgärder eller utveckling av en lantbruksfastighet. Länsstyrelsen anser att det för sådana ärenden ska finnas möjlighet att sätta ner eller efterskänka avgiften.

Skogsstyrelsens ändrade under 2021 sitt arbetssätt gällande handläggning av ärenden i eller intill Natura 2000-områden. Detta har lett till att fler skogsbruksåtgärder kan behöva tillståndsprövas eftersom det i många fall behövs en skyddszon eller andra anpassningar vid avverkning inom eller i direkt anslutning till ett Natura 2000-område.

Ny avgift för prövning av ansökan om artskyddsdispens

Naturvårdsverket föreslår en ny avgift för prövning av ansökan om artskyddsdispens införs som bestäms till avgiftsklass 5 (4 600 kronor).

Länsstyrelsen anser att förslaget är motiverat då prövningen kan vara tidskrävande. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma att samråd om skyddsåtgärder och anpassningar för att undvika att förbuden i artskyddsförordningen utlöses kan vara minst lika, eller mer tidskrävande. Detta bör uppmärksammas om Naturvårdsverkets förslag om att utreda lämpligheten att införa avgift för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken genomförs.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Göran Enander med enhetschef Urban Westerlind som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef Lennart Nordvarg och enhetschef Ida Lindén medverkat.